

BETÆNKNING

Afgivet af Finans- og Skatteudvalget

vedrørende

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at Naalakkersuisut pålægges at indgå forhandlinger med arbejdsmarkedets parter med henblik på, at undersøge muligheden for at oprette en barselsfond tilpasset forholdene her i landet. Barselsfonden skal sikre, at alle lønmodtagere bliver økonomisk bedre stillet end gennem det nuværende dagpengesystem.

Fremsat af Medlem af Inatsisartut Naaja Nathanielsen, Inuit Ataqatigiit

Afgivet til forslagets 2. behandling

Udvalget har under behandlingen bestået af:

Inatsisartutmedlem Jens Imanuelsen, Siumut, formand
Inatsisartutmedlem Gerhardt Petersen, Atassut, næstformand
Inatsisartutmedlem Evelyn Frederiksen, Siumut
Inatsisartutmedlem Per Berthelsen, Siumut
Inatsisartutmedlem Naaja Nathanielsen, Inuit Ataqatigiit
Inatsisartutmedlem Hans Aronsen, Inuit Ataqatigiit
Inatsisartutmedlem Kuupik V. Kleist, Inuit Ataqatigiit

Udvalget har efter 1. behandlingen den 15. oktober 2013 gennemgået forslaget.

Forslagets indhold og formål

Forslagsstiller ønsker med forslaget at pålægge Naalakkersuisut at indgå forhandlinger med arbejdsmarkedets parter med henblik på at undersøge muligheden for at oprette en barselsfond. Såfremt forslaget skulle vedtages, vil det alene have denne konsekvens. Hvilken model for en konkret barselsfond man vil kunne nå frem til må bero på en nærmere dialog og analyse mellem Selvstyret og arbejdsmarkedets parter. Det må også drøftes om fonden skal finansieres af arbejdsmarkedets parter eller om selvstyret skal bidrage med midler.

Førstebehandling af forslaget i Inatsisartut

Naalakkersuisut støttede ikke forslaget i sin nuværende form, idet indførelsen af en barselsfond vil påføre både de private og offentlige arbejdsgivere administration med dertil hørende omkostninger. Naalakkersuisut mente, at de faglige organisationer, der allerede har forhandlet sig frem til fuld løn under barsel ville kunne føle sig ført bag lyset.

Siumut støttede ligeledes ikke forslaget ud fra en bekymring for, at fonden vil blive finansieret af arbejderne alene som i forvejen er lavest lønnede.

Atassut Støttede ikke forslaget, da det anførtes, at forslaget ville gribe ind i arbejdsmarkedets parter frie forhandlingsret.

Partii Inuit støttede ikke forslaget i sin nuværende form, og henviste til Naalakkersuisuts begrundelser for det samme.

Inuit Ataqtigiit støttede forslaget. Derudover opfordrede Inuit Ataqtigiit Inatsisartut til at pålægge Naalakkersuisut at fremlægge en redegørelse til forårssamlingen i 2014, og efterfølgende fremsætte en lovpakke om en barselsfond til efterårssamlingen i 2014.

Demokraterne støttede forslaget.

Udvalgets behandling af forslaget

Udvalget skal indledningsvis bemærke, at forslaget alene pålægger Naalakkersuisut at indgå forhandlinger med arbejdsmarkedets parter med henblik på, at undersøge muligheden for at oprette en barselsfond. Arbejdsmarkedets parter er således på ingen måde pålagt at indgå forhandlinger med Naalakkersuisut om den foreslåede undersøgelse.

Derudover er det selvsagt ikke muligt, at pålægge parterne at nå til enighed. Dermed er det også sagt, at en forkastelse af nærværende forslag heller ikke afskærer arbejdsmarkedets parter fra på egen hånd at optage forhandlinger en barselsfond.

Det konstateres herudover særligt, at nærværende forslag er nært beslægtet med et forslag om barselsfond, der fremsattes i forrige valgperiode; EM2010/38.

Familieudvalget skrev i sin betænkning om dette forslag blandt andet:

“Hvad 1. behandlingen af forslaget imidlertid til fulde belyste, så henstår der væsentlige spørgsmål til vurdering og afklaring, førend der kan træffes en bindende beslutning for Naalakkersuisut om at fremsætte et lovforslag for Inatsisartut om en barselsfond.

En beskrivelse af de økonomiske konsekvenser ved beslutningsforslagets vedtagelse er ikke gennemført af forslagsstiller, ligesom 1. behandlingen af forslaget heller ikke belyste forholdet nærmere. En kompenserende barselsfond vil alt efter behov skulle finansieres. Dette kan ske ved indbetalinger fra arbejdsgivere, lønmodtagere eller af en

kombination af disse parter, ligesom Selvstyret kan bidrage i nærmere bestemt omfang. Dette både som arbejdsgiver eller ved, at der prioriteres midler dertil på kommende finanslov.

Hvorledes og af hvem en barselsfond skal finansieres gav 1. behandlingen, som nævnt, ikke svar på. Naalakkersuisut har endvidere utvivlsom en pointe, når det i svarnotatet anføres, at de organisationer, der allerede har indgået aftaler om løn under barselsperioden, vil søge kompensation, såfremt der indføres en barselsfond. Dette forhold skal tillige afdækkes, når der sker en redegørelse for de økonomiske konsekvenser ved at lovgive om en barselsfond.”

De af Familieudvalget anførte forhold er fortsat fuldt ud aktuelle i relation til et evt. viderearbejde med nærværende forslag. Grundet det velafgrænsede afstemningstema finder udvalget det dog ikke relevant at behandle disse væsentlige spørgsmål i relation til nærværende forslag. I denne forbindelse skal udvalget henvise til beskrivelsen af Den Økonomiske Situation under afsnit 5 i de almindelige bemærkninger i Finanslovsforslaget for 2014. Det lader sig heraf uden videre udlede, at Landskassens økonomiske situation hverken nu eller i de kommende år kan forventes at give rum for en større udvidelse af de løbende driftsudgifter. Udvalget skal samtidig også minde om Økonomisk Råds rapporter, i hvilke Rådet overbevisende har redegjort for de store økonomiske udfordringer, som Landskassen står overfor i de kommende år.

Udvalget må konstatere, at debatten i salen var præget af, at flertallet ikke kunne se formålet med at pålægge Naalakkersuisut at indgå forhandlinger om et tiltag, der ikke er tilslutning til, samtidig med at mindretallet ønskede at Naalakkersuisut sammen med arbejdsmarkedets parter skulle undersøge mulighederne.

Forslagets økonomiske konsekvenser

Udvalget har noteret sig, at forslaget i overensstemmelse med Inatsisartuts forretningsorden angiver de økonomiske konsekvenser ved forslagens realisering. Det vurderes at udgifterne vil være meget begrænsede, da der i første omgang alene er tale om at indlede forhandlinger. Måtte en egentlig barselsfond senere blive realiseret vil udgifterne kunne blive væsentlige, hvilket dog fuldstændig afhænger af om der ønskes en rent privat eller en delt offentligprivat model.

Udvalgets indstillinger

Selvom Naalakkersuisut udtrykte sin enighed i forslagens intentioner, var der ingen støtte til forslaget i sin nuværende form. Siumut og Atassut tilsluttede sig samtidig Naalakkersuisuts indstilling og baggrunden herfor. Naalakkersuisut var af den opfattelse at det i så høj grad

som muligt skal overlades til arbejdsmarkedets parter at forhandle overenskomster og dermed økonomiske vilkår i forbindelse med barsel.

Udvalget enigt udvalg fremsætter derfor følgende ændringsforslag:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at Naalakkersuisut pålægges at tage initiativ til at undersøge muligheden for at spørgsmålet om at oprette en barselsfond kan indgå i kommende overenskomstforhandlinger mellem arbejdsmarkedets parter. Barselsfonden skal sikre, at alle lønmodtagere bliver økonomisk bedre stillet end gennem det nuværende dagpengesystem.

Et enigt udvalg indstiller det fremsatte ændringsforslag til vedtagelse.

Med disse bemærkninger og med den i betænkningen anførte forståelse skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

Jens Immanuelson, formand

Gerhardt Petersen

Evelyn Frederiksen

Per Berthelsen

Naaja Nathanielsen

Hans Aronsen

Kuupik V. Kleist